

Dönem : 5
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 98

1111 Sayılı Askerlik Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı ile Sivas Milletvekili Azimet Köylüoğlu'nun ve Erzurum Milletvekili Nevzat Kösoğlu ile 6 Arkadaşının, Denizli Milletvekili Mustafa Gazalıcı ile 15 Arkadaşının, 1111 Sayılı Askerlik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında 27.7.1970 Tarih ve 1315 Sayılı Kanunun Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifleri ve Millî Eğitim ve Millî Savunma Komisyonları Raporları. (1/89, 2/153, 2/269, 2/316)

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar Tetkik

Dairesi Başkanlığı

Sayı : 101 - 230/02091

13 . 2 . 1978

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 9.2.1978 tarihinde kararlaştırılan «1111 sayılı Askerlik Kanununa bir geçici madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı» ile gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

GEREKÇE

1111 sayılı Askerlik Kanununa 1970 yılında 1315 sayılı Kanunla eklenen geçici 6 ncı madde ile köy ilkokullarındaki öğretmen ihtiyacını karşılamak amacıyla ilköğretmen okulu mezunu olup 1975 yılının sonuna kadar son yoklamalarda askerliklerine karar alınan ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Millî Eğitim Bakanlığı kadrolarında ilkokul öğretmeni olarak çalışmakta olan yükümlülerin köy ilkokullarında çalıştırılmak koşuluyla Millî Eğitim Bakanlığı emrine verileceği kabul edilmiştir.

Ancak; ilköğretmen okullarının 1973 - 1974 ders yılı döneminden itibaren statüleri değiştirilerek öğretmen liseleri ismi verilmiş ve mezunlarından ilkokul öğretmenliği hakkı kaldırılmıştır.

Statü değişikliğinin yapıldığı 1973 - 1974 ders yılı döneminde, ilköğretmen okulları öğrencilerinin öğretmenlik hakları müktesep hak olarak saklı tutulduğundan, bu öğrencilerin öğretmen liselerinden mezuniyetlerini müteakip, ilköğretmen okulu kaynağı son bulmaktadır.

Söz konusu sorunlara bir çözüm sağlamak amacıyla hazırlanan bu kanun tasarısında; ilköğretmen okullarını veya öğretmen liselerini bitirenlerden ilkokul öğretmeni olmaya hak kazananların bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Millî Eğitim Bakanlığı kadrolarında fiilen çalışmakta olmaları halinde ve ayrıca haklarında evvelce veya sonradan askerlik kararı alınmış olması koşuluyla muvazzaf askerlik hizmetini yerine getirmek üzere Millî Eğitim Bakanlığı emrine verilecekleri ancak, mutlaka köy ilkokullarında istihdam edilecekleri hükmü getirilmiştir.

Öğretmen lisesi mezunu olupta sonradan iki yıl süreli eğitim enstitülerini bitirerek ilkokul öğretmeni olma hakkını kazanmış olan yükümlüler yedeksubay adayı olma hakkını ihraz ettiklerinden bu gibilerin hazırlanan bu kanun tasarısı hükümlerinden yararlanmaları kesinlikle mümkün değildir. Çünkü burada anaesprî evvelce kazanılmış olan hakların korunması olmaktadır.

Ayrıca bu tasarının kanunlaşarak yürürlüğe girdiği tarihte er olarak yükümlülüğünü yerine getirmekte olan ve bu kanunda öngörülen şartlara göre ilkokul öğretmenliği sıfatını ihraz etmiş bulunanlardan istekli olanların köy ilkokullarında öğretmen olarak çalışmaları koşuluyla geri kalan hizmetlerini söz konusu yerlerde tamamlamak üzere terhis olunacakları kabul edilmiştir.

Bunun yanısıra köy ilkokullarında görev yapacak olan ilkokul öğretmeni yükümlülerin görev süreleri ise silahlı kuvvetlerdeki erlerin hizmet süreleri ile sınırlandırılmış bulunmaktadır.

Sivas Milletvekili Azimet Köylüoğlu'nun, 21 . 6 . 1927 Tarih ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında 27 . 7 . 1970 Tarih ve 1315 Sayılı Kanunun Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (2/153)

Millet Meclisi Başkanlığına

12 . 8 . 1977

Millet Meclisinin 4 ncü döneminde hükümsüz kalan 2/766 sıra sayılı Eskişehir Milletvekili Murat Kâhyaoğlu'nun teklifini yeniliyorum.

Gereğini saygılarımla rica ederim.

Sivas Milletvekili
Azimet Köylüoğlu

Millet Meclisi Başkanlığına

21 . 6 . 1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu Kanuna bazı maddeler eklenmesi hakkında 27 . 7 . 1970 tarih ve 1315 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifim gerekçesi ile birlikte ilişiktir.

Gereğini saygıyla rica ederim.

12 . 1 . 1977

Eskişehir Milletvekili
Murat Kâhyaoğlu

G E R E K Ç E

Türk toplumu sosya - ekonomik bakımdan hızlı bir gelişme göstermektedir. Bu gelişmelere paralel olarak hizmetlerin verimli bir şekilde yürütülmesi, yetişmiş insan gücü ile olanaklıdır. Köye sunulan hizmetlerin yerine getirilmesinde öğretmenlerin katkısı büyük ölçüde hissedilmektedir. Bu hizmetlerin en önemlisinin de eğitim hizmeti olduğu herkesce bilinmektedir.

Cumhuriyet döneminde ilköğretim hizmetlerinin yerine getirilmesinde sayıca ilkokul öğretmenine büyük ihtiyaç duyulmuştur. Anayasamızın 50 ncı maddesinde ifadesini bulan ilköğretimin parasız ve zorunlu olması, ilkokul öğretmenine duyulan ihtiyacı daha da artırmaktadır.

Cumhuriyet yönetimi kurulduktan sonra tüm eğitim sisteminde olduğu gibi, ilkokul öğretmeni yetiştirilmesinde ve istihdamında önemli değişimler olmuştur. İllkokul öğretmenlerinin istihdam politikasında hep köye yönelik amaçlar güdülmüş ve mesleğe ilk giren bir öğretmenin köyde hizmet görmesi esas prensip olarak kabul edilmiştir. Köyde hizmet görme mecburiyeti yasal hükme de bağlanmıştır.

27 . 7 . 1970 tarih ve 1315 sayılı Kanununun geçici 6 ncı maddesi ile getirilen (İlkokul öğretmenlerinin er öğretmen olarak köylerde görevlendirilmesi) hükmünün de aynı amacı gerçekleştirme hedefine yönelik olduğu bir gerçektir. Ancak, bu hüküm 1975 yılı ile sınırlı bulunmaktadır.

Söz konusu kanunun gerekçesi :

1. Köye öğretmen bulma ihtiyacı ile,

2. Askerlik çağına giren ilkökul öğretmenlerinin askerlik görevlerini yerine getirmeleri zorunludur. Bu zorunluluk, öğretmenlerin köyde er öğretmen olarak görevlendirilmelerine yöneliktir. Aynı sorun bugün içinde geçerliliğini korumaktadır. Halen yürürlükte bulunan 1315 sayılı Kanunun 1975 yılına kadar olan sınırlaması uzatılmadığı takdirde, 1975 yılında köye öğretmen bulma sorunu ile karşı karşıya kalınacağı gibi, görev başında bulunan öğretmenlerin askerlik durumları da ayrıca bir sorun olacaktır. Bu sebeple, yukarıda sayılan sorunlarla karşı karşıya kalınmaması için, 1975 yılına kadar olan sınırlamanın 1980 yılına kadar uzatılmasını amaçlayan bu teklifin kanunlaşması zorunlu görülmektedir.

14 . 6 . 1974 tarih ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu hükümleri gereğince, ilköğretmen okulları yeniden düzenlenerek ilkökul öğretmeni olacakların yüksekokul mezunu olmaları sağlanmıştır. Uygulamaya konulan bu düzenleme çalışmaları sonunda bugünkü ilköğretmen okulları, eğitim enstitüsü adıyla ilk mezunlarını 1976 - 1977 öğretim yılında vermiş olacaklardır. Ancak, daha önce ilköğretmen okullarına alınan öğrencilerin, 1975 - 1976 öğretim yılında son olarak mezun olmaları gerekmekte ise de bütünleme, engel sınavları gibi sebeplerle mezun olamamaları veya mezun olanların askerlik çağına gelebilmeleri, 1975 yılına göre en az beş yıllık bir süreyi gerektirecektir. Bu sebeple, 1315 sayılı Kanundaki 1975 yılı sınırlamasının 1980 yılına kadar uzatılmasında kesin zorunluluk bulunmaktadır. Söz konusu kanun teklifi de bu amaçla hazırlanmıştır.

MADDELERİN GEREKÇELERİ :

Madde 1. — Bu madde ile, askerlik çağına gelen ilköğretmen okulları mezunlarının er öğretmen olarak köylerde hizmet görmelerini sağlayan 1315 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesindeki 1975 yılına kadar olan sınırlamanın 1980 yılına kadar uzatılması sağlanmıştır.

Madde 2 ve 3 Yürürlük ve yürütme maddeleridir.

SIVAS MİLLETVEKİLİ AZİMET KÖYLÜOĞLU'NUN TEKLİFİ

21 . 6 . 1927 Tarih ve 1111 Sayılı Askerlik Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında 27 . 7 . 1970 Tarih ve 1315 Sayılı Kanunun Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 21 . 6 . 1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu Kanuna bazı geçici maddeler eklenmesi hakkındaki 27 . 7 . 1970 tarih ve 1315 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«**GEÇİCİ MADDE 6. — 1980 yılının sonuna kadar son yoklamalarda askerliklerine karar verilenlerden ilköğretmen okulu mezunu olup, Milli Eğitim Bakanlığı kadrolarında ilkökul öğretmeni olarak çalışanlar Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilirler. Ancak, bunlardan kızumu kadarı Silahlı Kuvvetler Okuma - Yazma okullarında öğretmenlik yapmak üzere görevlendirilir. Bunların askerlik şubelerince sevklerinden itibaren gerek köy ilkokullarında ve gerekse Silahlı Kuvvetler Okuma - Yazma okullarında öğretmen olarak çalışacakları süre içinde memuriyetleri ile ilişkileri kesilmez. Maaş ve özlük haklarını kendi statüleri içinde Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinden almaya devam ederler. Milli Eğitim Bakanlığında maaşlarını almaya devam ettikleri bu sürece resmi elbise giyemezler ve işe edilmezler. Bu öğretmenler askerlik hizmetleri süresince Milli Eğitim Bakanlığınca gösterilen köy ilkokullarında veya Milli Savunma Bakanlığınca gösterilen**

Silahlı Kuvvetler Okuma - Yazma okullarında öğretmenlik yapmaya mecburdurlar. Öğretmenlik yapmak istemeyenler ile öğretmen hizmetleri sırasında usulüne göre öğretmenlik mesleği ile ilişkileri kesilenler geri kalan hizmetlerini er olarak tamamlamak üzere katalara sevk edilirler. Bunların maaşları kesilir. Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilenler ve Silahlı Kuvvetler Okuma - Yazma okullarında vazife gören öğretmenler firar ve izin tecavüzü bakımından Askeri Yargılama Usulü Kanunu hükümlerine tabi olmaya devam ederler. Silahlı Kuvvetler Okuma - Yazma okullarında vazife gören öğretmenler hakkında Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunundaki Silahlı Kuvvetlerde çalışan sivil personele ait hükümler uygulanır.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Erzurum Milletvekili Nevzat Kösoğlu ile 6 Arkadaşının 1111 Sayılı Askerlik Kanununun 27 . 7 . 1970 Tarih ve 1315 Sayılı Kanunla Değişik Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi (2/269)

Millet Meclisi Başkanlığına

1111 sayılı Askerlik Kanununun 27 . 7 . 1970 tarih ve 1315 sayılı Kanunla değişik geçici 6 ncı maddesinin değiştirilmesine dair Kanun teklifimiz gerekçesiyle birlikte ilişikte takdim edilmiştir.

Gereğine müsaadelerinizi saygılarımızla arz ederiz. 23.12.1977

Erzurum Milletvekili
Nevzat Kösoğlu

Elazığ Milletvekili
M. Tahir Şaşmaz

Sivas Milletvekili
Ali Gürbüz

Ankara Milletvekili
Necati Gültekin

Tokat Milletvekili
Faruk Demirtola

Çorum Milletvekili
Mehmet Irmak

Kahramanmaraş Milletvekili
M. Yusuf Özbaş

GEREKÇE

Kanun koyucu, ilköğretmenlerinin Milli Eğitim Bakanlığı emrinde askerlik hizmeti görmesini geçici bir çare olarak görmüş ve bunu 1975 yılı sonu itibarıyla sınırlandırmıştı. Ancak, 14.6.1973 tarih ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, ilköğretmenlerinin de «yüksek tahsil» görmelerini mecburi hale getirince «ilköğretmen okulları» kapatılmış ve ilköğretmenleri de iki yıllık yüksek öğretim veren eğitim enstitülerinde yetiştirilmeye başlanmıştır. Bu okulları bitiren ilköğretmenlerinin de diğer yüksek öğretim görmüş olanlar gibi askerliklerini «yedeksubay» olarak ifa edecekleri tabiidir.

İlköğretmen okulları 1974 yılında kapatılmakla beraber, bu mekteplerin 2 ncı ve 3 ncü sınıflarında bulunan öğrencilerin «ilkokul öğretmeni olma» hakları baki kalmıştır. Keza, 31.12.1975 tarihinden evvel mezun olup Milli Eğitim Bakanlığı emrinde ilköğretmenliği yaptıkları halde askerlik çağına gelmedikleri veya çeşitli sebeplerle «askerlik kararı» aldıkları için, «er öğretmeni» olarak askerlik yapamamış olan öğretmenler de vardır. Bunların sayısı (yani «er öğretmeni» hakkından istifade edemeyen ilköğretmenlerinin sayısı) bugün 5 000 civarındadır.

Bu yıl son mezunlarını da veren ilköğretmen okullarından artık ilköğretmeni yetiştiremediğine ve bundan sonra «er öğretmenlik» diye bir hak talebi olmayacağına göre, bu 5 000 öğretmenin er öğretmenlik hakkından, istifade edememesi Anayasa'nın eşitlik prensiplerine aykırıdır.

Bu itibarla, ilköğretmen okullarından mezun olup da Milli Eğitim Bakanlığı emrinde ilköğretmeni olarak vazife gören bütün askerlik mükelleflerinin «er öğretmeni» olarak askerlik yapmalarını temin etmek üzere teklif ettiğimiz kanun maddesinin değiştirilmesi gerekmektedir.

ERZURUM MİLLETVEKİLİ NEVZAT KÖSOĞLU İLE 6 ARKADAŞININ TEKLİFİ

1111 Sayılı Askerlik Kanununun 27 . 7 . 1970 Tarih ve 1315 Sayılı Kanunla Değişik Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi

MADDE 1. — 1111 sayılı Kanunun 27 . 7 . 1970 tarih ve 1315 sayılı Kanunla değiştirilen geçici 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 6. — (27 . 7 . 1970 tarih ve 1315 sayılı Kanunla değişik) son yoklamalarda askerliklerine karar verilenlerden İlköğretmen okulu mezunu olup Milli Eğitim Bakanlığı kadrolarında İlkokul öğretmeni olarak çalışanlar Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilirler. Ancak bunlardan lüzumu kadarı Silahlı Kuvvetler okuma yazma okullarına öğretmenlik yapmak üzere görevlendirilir. Bunların, Askerlik şubelerince sevklerinden itibaren gerek köy ilkokullarında ve gerekse Silahlı Kuvvetler okuma yazma okullarında öğretmen olarak çalışacakları süre içinde memuriyetleri ile ilişkileri kesilmez. Maaş ve özlük haklarını kendi statileri içinde Milli Eğitim Bakanlığı Bütçesinden almaya devam ederler. Milli Eğitim Bakanlığında maaşlarını almaya devam ettikleri bu sürece resmi elbise giyemezler ve işe edilemezler. Bu öğretmenler askerlik hizmetleri süresince Milli Eğitim Bakanlığınca gösterilen köy ilkokullarında veya Milli Savunma Bakanlığınca gösterilen Silahlı Kuvvetler okuma yazma okullarında öğretmenlik yapmaya mecburdurlar. Öğretmenlik yapmak istemeyenler ile öğretmenlik hizmetleri sırasında usulüne göre öğretmenlik mesleği ile ilişkileri kesilenler geri kalan hizmetlerini er olarak tamamlamak üzere katalara sevk edilirler. Bunların maaşları kesilir. Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilenler ve Silahlı Kuvvetler okuma yazma okullarında vazife gören öğretmenler firar ve izin tecavüzü bakımından askeri ceza ve askeri yargılama usulü kanunu hükümlerine tabi olmaya devam ederler. Silahlı Kuvvetler okuma yazma okullarında vazife gören öğretmenler hakkında Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunundaki Silahlı Kuvvetlerde çalışan sivil personele ait hükümler uygulanır.

«Bu madde değişikliğinin yürürlüğe girdiği tarihe kadar er olarak katalara sevk edilmiş veya er olarak askerliğine karar verilip katalara sevk edilecek olan ilkokul öğretmenleri derhal katala hizmetlerinden alınarak Milli Eğitim Bakanlığı emrine ve hıtiyaca göre Silahlı Kuvvetler okuma yazma okullarına verilirler ve kalan hizmetlerini tamamlarlar. Bu durumda onlar, katalarda geçen askerlik hizmetleri ile ilgili olarak başkaca hiçbir hak iddia edemezler.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunun Bakanlar Kurulu yürütür.

Denizli Milletvekili Mustafa Gazalci ile 15 Arkadaşının, 1111 Sayılı Askerlik Yasasının Bazı Maddelerini Değiştiren 1315 Sayılı Yasanın Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Yasa Önerisi (2/316)

Millet Meclisi Başkanlığına

1111 sayılı Askerlik Yasasının bazı maddelerini değiştiren 1315 sayılı Yasanın geçici 6 ncı maddesinin değiştirilmesine ilişkin yasa önerisi gerekçesi ile birlikte ilişiktir.

Gereğini saygılarımla rica ederim.

Denizli Milletvekili
M. Gazalci

Elazığ Milletvekili
F. Öztürk

Izmir Milletvekili
F. Arslantaş

Izmir Milletvekili
N. Türkcan

Zonguldak Milletvekili
K. Anadol

Afyon Milletvekili
I. Akın

Uşak Milletvekili
I. Aydın

Muğla Milletvekili
S. Gökmen

Manisa Milletvekili
H. A. Dağlı

Aydın Milletvekili
M. Çelik

Denizli Milletvekili
Ö. İ. Paköz

Uşak Milletvekili
S. Yüksel

Muş Milletvekili
B. G. Şavlı

Ankara Milletvekili
E. Saraçoğlu

Muğla Milletvekili
H. F. İltter

Denizli Milletvekili
A. Keskin

G E R E K Ç E

1975 yılının sonuna kadar askerliklerine karar aldırın ilkokul öğretmenleri 1315 sayılı Yasanın geçici 6 ncı maddesine göre askerlik görevlerini orduda ya da yurdumuzun çeşitli mahrumiyet bölgelerinde öğretmen olarak yerine getirebiliyordu. Ancak yasada tanınan süre dolduğu için 1975 yılından sonra ilkokul öğretmenleri er olarak silah altına alınmaya başlandı. Oysa çeşitli nedenlerle okuma yazma öğrenmeden gelen erlerimizi eğitmek için Silahlı Kuvvetlerimizin öğretmene ihtiyacı sürmektedir. Anadolunun birçok yerlerinde de öğretmen açığı olduğu bir gerçektir. İkokul öğretmenleri er olarak askere alındığında okullar boş kalmakta, eğitim ve öğretim aksamaktadır.

Bu yasa ile eğitim ve öğretim yönünden geri kalmış ülkemizin eğitimciye olan gereksinmesi bir ölçüde giderilecektir.

Ayrıca 1975 yılı sonuna kadar askerliğine karar aldırın ve askerliklerini er öğretmen olarak yapanlarla, bu süre geçtikten sonra er öğretmenlik hakkından yararlanamayarak silah altına alınanlar arasında bir eşitsizliğin doğacağı kuşkusuzdur. Bu durum ise Anayasamızın eşitlik ilkesine açıkça aykırı düşmektedir.

DENİZLİ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA GAZALCI İLE 15 ARKADAŞININ TEKLİFİ

1111 Sayılı Askerlik Yasasının Bazı Maddelerini Değiştiren 1315 Sayılı Yasanın Geçici 6 ncı Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Yasa Önerisi

MADDE 1. — 1111 sayılı Askerlik Yasasının bazı maddelerini değiştiren 1315 sayılı Yasanın geçici 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

«Geçici Madde 6. — Son yoklamalarda, askerliklerine karar verilenlerden ilköğretmen okulu mezunu olup, Milli Eğitim Bakanlığı kadrolarında ilkokul öğretmeni olarak çalışanlar, Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilirler. Bunlardan lüzumu kadarı, Silahlı Kuvvetler okuma - yazma okullarında öğretmenlik yapmak üzere görevlendirilir. Bunların askerlik şubelerince sevklerinden itibaren, gerek köy ilkokullarında ve gerekse Silahlı Kuvvetler okuma - yazma okullarında öğretmen olarak çalışacakları süre içinde memuriyetle ilişkileri kesilmez. Maaş ve özlük haklarını kendi statüleri içerisinde Milli Eğitim Bakanlığından almaya devam ederler. Milli Eğitim Bakanlığında maaş almaya devam ettikleri bu sürece resmi elbise giyemezler, işe edilemezler. Silahlı Kuvvetler okuma - yazma okullarında vazife gören öğretmenler hakkında Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunundaki Silahlı Kuvvetlerde çalışan sivil personele ait hükümler uygulanır.

1111 sayılı Askerlik Yasasını değiştiren 1315 sayılı Yasanın geçici 6 ncı maddesi, hükmünden yararlanamayarak, askere er olarak sevk edilen ve halen silah altında bulunan ilkokul öğretmenleri bu yasanın yürürlüğe girdiği tarihte Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilirler ve geri kalan hizmetlerini er öğretmen olarak tamamlarlar.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar bakaya, yoklama kaçağı, saklık suçlarından mahkûm olanların ve haklarında cezai kovuşturma açılmış veya açılacak olanların cezaları, ceza mahkûmiyetlerinin neticelerini de kapsamak üzere affedilmişlerdir.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayını tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Milli Eğitim Komisyonu Raporu

Millet Meclisi

Milli Eğitim Komisyonu

Esas No. : 1/89, 2/269, 2/153, 2/316

Karar No. : 6

31.3.1978

Yüksek Başkanlığa

Başkanlığımız tarafından Komisyonumuza tevdi buyurulan 1111 sayılı Askerlik Kanununa bir geçici madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı ile Erzurum Milletvekili Nevzat Kösoğlu ile 6 arkadaşının, 1111 sayılı Askerlik Kanununun 27.7.1970 tarih ve 1315 sayılı Kanunla değişik geçici 6 ncı maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi; Sivas Milletvekili Azimet Köylüoğlu'nun, 21.6.1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı geçici maddeler eklenmesi hakkında 27.7.1970 tarih ve 1315 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi; Denizli Milletvekili Mustafa Gazalcı ile 15 arkadaşının, 1111 sayılı Askerlik Yasasının bazı maddelerini değiştiren 1315 sayılı Yasanın geçici 6 ncı maddesinin değiştirilmesine ilişkin yasa önerisi, Milli Eğitim ve Milli Savunma bakanlıkları temsilcilerinin iştirakleri ile tetkik ve müzakere edildi.

Tasarı ve teklifler aynı konuda olduğundan birleştirilerek görüşülmesine ve görüşmeye esas olarak da Hükümet tasarısının ele alınmasına Komisyonumuzca karar verildi.

İlköğretmen okullarının 1973 - 1974 ders yılı döneminde itibaren statüleri değiştirilerek öğretmen liseleri ismi verilmiş ve bu liselerden mezun olanların ilköğretmenlik hakkı kaldırılmıştır.

Ancak, 1973 - 1974 ders yılı döneminde ilköğretmen okulları öğrencilerinin öğretmenlik hakları müktesep hak olarak saklı kalmıştır.

Bu tasarı; İlköğretmen okullarını veya öğretmen liselerini bitirenlerden ilköğretmeni olmaya hak kazananlar 1975 yılının sonuna kadar son yoklamalarda askerliklerine karar alınan ve bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte Milli Eğitim Bakanlığı kadrolarında fiilen ilköğretmeni olarak çalışmakta olan yükümlüler, muvazzaf askerlik hizmetini Milli Eğitim Bakanlığı emrinde ve kesin olarak köy ilkokullarında er öğretmen olarak istihdam edilmeleri hükmünü getirmiştir.

Komisyonumuz, Milli Eğitim Bakanlığının köylerdeki öğretmen ihtiyacını kısmen olsun gidermeyi amaç alan bu tasarının maddeleriyle beraber tümünün aynen kabulüne karar vermiştir.

Milli Savunma Komisyonuna havale edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan
Kırşehir
Mustafa Eşrefoğlu

Sözcü
Elazığ
Mehmet Tahir Şaşmaz

Üye
Adana
Hasan Gürsoy

Üye
Amasya
Muhammet Kelleci

Üye
Antalya
Sadık Erdem

Üye
Isparta
Yakup Üstün

Üye
İzmir
Akin Simav

Üye
Zonguldak
Abdülmuttalip Gül

Milli Savunma Komisyonu Raporu

Millet Meclisi

Milli Savunma Komisyonu

4 . 5 . 1978

Esas No. : 1/89, 2/153, 2/269, 2/316

Karar No. : 6

Yüksek Başkanlığa

1111 sayılı Askerlik Kanununa bir geçici madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı ile Sivas Milletvekili Azimet Köylüoğlu'nun, 21 . 6 . 1927 tarih ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı geçici maddeler eklenmesi hakkında 27 . 7 . 1970 tarih ve 1315 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddelerinin değiştirilmesine dair; Enzurum Milletvekili Nevzat Kösoğlu ve 6 arkadaşının, 1111 sayılı Askerlik Kanununun 27 . 7 . 1970 tarih ve 1315 sayılı Kanunla değişik geçici 6 ncı maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifleri, ilgili Milli Savunma ve Milli Eğitim bakanlıkları temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere olundu.

Tasarı ve teklifler aynı mahiyette olduklarından tevhidten görüşülmesi ve görüşmelere esas olarak da tasarının ele alınması Komisyonumuzca kararlaştırılmıştır.

27 . 7 . 1970 tarih ve 1315 sayılı Kanunla 1111 sayılı Kanunun bazı maddeleri değiştirilmiş ve bazı geçici maddeler ilave olunmuştur. İlave olan geçici madde 6 : «1975 yılının sonuna kadar son yoklamalarda askerliklerine karar verilenlerden ilköğretmen okulu mezunu olup Milli Eğitim Bakanlığı kadrolarında ilkökul öğretmeni olarak çalışanlar Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilirler. Ancak, bunlardan lüzumu kadarı Silahlı Kuvvetler okuma - yazma okullarında öğretmenlik yapmak üzere görevlendirilir. Diğerleri ise köy ilkokullarında öğretmenlik görevlerini yaparlar...» hükmünü getirmiştir.

İlköğretmen okullarının 1973 - 1974 ders yılı döneminden itibaren statüleri değiştirilerek öğretmen liseleri ismi verilmiş olup mezunlarından ilkökul öğretmenliği hakkı kaldırılmıştır. İlkökul öğretmenleri eğitim enstitülerinde yetiştirilmeye başlanmıştır. Enstitü 2 yıllık yükseköğrenim verdiğinden fakülte ve yüksekökul mezunları gibi buraları bitirenler yedek subay olmaya hak kazanmışlardır.

1974 yılında ilköğretmen okulları kapatılmış ise de bu okulların 2 ve 3 ncü sınıflarında bulunan öğrencilerin «İlkökul öğretmeni olma» hakları muhafaza edilmesi müktesep haklara karşı bir saygının ifadesi olacaktır.

İlköğrenimin parasız ve zorunlu olması ilkökul öğretmenine duyulan ihtiyacı artırmıştır. Mesleğe ilk giren bir öğretmenin köyde hizmet görmesi prensibi yasalaştırılmıştır.

Ülkemizin birçok köylerinde ilkokullar ya öğretmensiz veya bir öğretmen aynı zamanda hem idareci hem de birkaç sınıfın öğretmenidir. Yaklaşık olarak 15 000 köy öğretmenine ihtiyacımız vardır.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde ise durum tamamen farklıdır. İhtiyaç fazlası erlerin sayısı yıldan yıla bir çığ gibi büyümekte, hemen hemen her sene açılan fakülte, akademi ve yüksek okulardan mezun olup yedek subay olmaya hak kazananların sayısı keza ihtiyacın çok üstündedir.

İlköğretmen okulları veya öğretmen liselerinden mezun olarak ilkökul öğretmeni olmaya hak kazanmış ve bu tasarının yasalaştığı tarihte Milli Eğitim Bakanlığı kadrolarında ilkökul öğretmeni olarak çalışmakta bulunan yükümlülerin askerliklerine karar aldırarak şartıyla muvazzaf askerlik hizmetlerini Milli Eğitim Bakanlığı emrinde ve köy ilkokullarında öğretmen olarak yapacakları, bu tasarı ile hükme bağlanmaktadır.

Tasarı, kazanılmış hakkı koruyucu mahiyettedir. Köy öğretmeni sadece köyün çocuklarını değil bütün köylünün her konuda öğretmeni olması hasebiyle köylerimiz kısmen de olsa öğretmensiz kalmayacaktır. Tasarı eşitliği sağlayıcı yönünün yanında kazanılmış hakları da muhafaza etmektedir.

Komisyonumuz yukarıda kısaca arz etmeye çalıştığımız nedenlerle tasarının tümünü prensip olarak kabul ederek maddelerin görüşmesine geçmiştir.

Tasarının 1 nci madesiyle 21 . 6 . 1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununa geçici 10 ncu maddesi eklemiştir. Maddenin ikinci fıkrasında dil kuramına uyularak (melbusat dahil) ibaresi «Melbusat verilemez» şeklinde düzeltilmiş, dördüncü fıkrasına vuzuh vermek için «hizmetlerini» kelimesinden sonra «Milli

Savunma ve Milli Eğitim bakanlıklarınca ortaklaşa saptanacak esaslara uygun olarak» ibaresinin eklenmesini uygun gören Komisyonumuz, maddeyi bu şekliyle kabul etmiştir.

Tasarının yürürlük ve yürütme maddeleri olan 2 nci ve 3 ncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir,

Genel Kurulun takdirlerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur,

Milli Savunma Komisyonu

Başkanı
Ankara
Kemal Kayacan

Başkanvekili
Edirne
Süleyman Sabri Öznal

Sözcü
Sivas
Orhan Akbulut

Kâtip
Ankara
Kenan Durukan

Bursa
Ali Elverdi
(İmzada bulunamadı.)

Manisa
Faik Türün

Bursa
Mehmet Emekli

Bursa
Saffet Ural

Gaziantep
Mehmet Özkaya
(İmzada bulunamadı.)

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1111 Sayılı Askerlik Kanununa Bir Geçici Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 21 . 6 . 1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununa aşağıdaki geçici madde 10 eklenmiştir.

«**GEÇİCİ MADDE 10. — İlköğretmen okulları veya öğretmen liselerinden mezun olarak ilkokul öğretmeni olmaya hak kazanmış ve bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Milli Eğitim Bakanlığı kadrolarında ilkokul öğretmeni olarak çalışmakta bulunan yükümlüler askerliklerine karar aldıkları şartıyla muvazzaf askerlik hizmetlerini yerine getirmek üzere (Yedeksubay adayı olma hakkını kazanmış olanlar hariç) Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilirler. Bu öğretmenler askerlik hizmetleri süresince Milli Eğitim Bakanlığınca gösterilen köy ilkokullarında öğretmenlik yapmaya mecburdurlar. Bu süre sonunda terhisleri ilgili askerlik şubelerince yapılır.**

Bunların askerlik şubelerince sevklerinden itibaren köy ilkokullarında öğretmen olarak çalışacakları süre askerliklerinden sayılır. Bu süre içinde memuriyetleri ile ilişkileri kesilmez maaş ve özlük haklarını kendi statüleri içinde Milli Eğitim Bakanlığı bütçesinden alırlar, bu süre içerisinde resmi elbise giyemezler ve melbusat dahil iase edilmezler. Bu kanunda öngörüldüğü şekilde öğretmenlik yapmak istemeyenler ile öğretmenlik hizmetleri sırasında usulüne göre öğretmenlik mesleği ile ilişkileri kesilenler hizmetlerini er olarak tamamlamak üzere kıtalara sevk edilir ve maaşları kesilir.

Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilen yükümlüler hakkında firar ve izin tecavüzü suçlarından dolayı Askeri Ceza ve Askeri Yargılama Usulü Kanunu hükümleri uygulanır. Bu konularda yükümlünün görev yerine en yakın askeri mahkeme yetkilidir.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Silahlı Kuvvetlerde er olarak yükümlülüğünü yerine getirmekte olan ilkokul öğretmenlerinden Milli Eğitim Bakanlığı emrindeki köy ilkokullarında öğretmen olarak çalışmayı isteyenler geri kalan hizmetlerini köy ilkokullarında tamamlarlar ve müteakiben hizmet süresi sonunda terhis olunurlar.

Köy ilkokullarında istihdam edilen ilkokul öğretmenlerinin hizmet süresi silahlı kuvvetlerdeki emsal erlerin hizmet süresi kadardır.»

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

1111 Sayılı Askerlik Kanununa Bir Geçici Madde Ek-
lenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen ka-
bul edilmiştir.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

1111 Sayılı Askerlik Kanununa Bir Geçici Madde Ek-
lenmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 21 . 6 . 1927 tarihli ve 1111 sayılı
Askerlik Kanununa aşağıdaki geçici madde 10 eklen-
miştir.

GEÇİCİ MADDE 10. — İlköğretmen okulları ve-
ya öğretmen liselerinden mezun olarak ilkokul öğret-
meni olmaya hak kazanmış ve bu kanunun yürürlüğe
girdiği tarihte Milli Eğitim Bakanlığı kadrolarında
ilkokul öğretmeni olarak çalışmakta bulunan yüküm-
lüler askerliklerine karar aldırarak şartıyla muvaz-
zaf askerlik hizmetlerini yerine getirmek üzere (Ye-
dek subay adayı olma hakkını kazanmış olanlar ha-
ric) Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilirler. Bu öğ-
retmenler askerlik hizmetleri süresince Milli Eğitim
Bakanlığınca gösterilen köy ilkokullarında öğretmen-
lik yapmaya mecburdurlar. Bu süre sonunda terhisleri
ilgili askerlik şubelerince yapılır.

Bunların askerlik şubelerince sevklerinden itibaren
köy ilkokullarında öğretmen olarak çalışacakları sü-
re askerliklerinden sayılır. Bu süre içinde memuriyet-
leri ile ilişkileri kesilmez maaş ve özlük haklarını
kendi statüleri içinde Milli Eğitim Bakanlığı bütçe-
sinden alırlar, bu süre içerisinde resmi elbise giyemez-
ler, melbusat verilmez ve işe edilmezler. Bu kanun-
da öngörüldüğü şekilde öğretmenlik yapmak isteme-
yenler ile öğretmenlik hizmetleri sırasında usulüne
göre öğretmenlik mesleği ile ilişkileri kesilenler hiz-
metlerini er olarak tamamlamak üzere kıtalara sevk-
edilir ve maaşları kesilir.

Milli Eğitim Bakanlığı emrine verilen yükümlüler
hakkında firar ve izin tecavüzi suçlarından dolayı As-
keri Ceza ve Askeri Yargılama Usulü Kanunu hüküm-
leri uygulanır. Bu konularda yükümlünün görev yeri-
ne en yakın askeri mahkeme yetkilidir.

Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Silahlı Kuv-
vetlerde er olarak yükümlülüğünü yerine getirmekte
olan ilkokul öğretmenlerinden Milli Eğitim Bakanlı-
ğı emrindeki köy ilkokullarında öğretmen olarak ça-
lışmayı isteyenler geri kalan hizmetlerini Milli Savun-
ma ve Milli Eğitim Bakanlıklarınca ortaklaşa saptana-
cak esaslara uygun olarak köy ilkokullarında tamam-
larlar ve müteakiben hizmet süresi sonunda terhis olu-
nurlar.

Köy ilkokullarında istihdam edilen ilkokul öğret-
menlerinin hizmet süresi silahlı kuvvetlerdeki emsal
erlerin hizmet süresi kadardır.

(Hükümetin Teklifi)

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

9 . 2 . 1978

Başbakan <i>B. Ecevit</i>	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı <i>O. Eyüboğlu</i>	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı <i>Prof. Dr. T. Feyzioğlu</i>	Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı <i>Dr. F. Sükan</i>
Devlet Bakanı <i>H. Çetin</i>	Devlet Bakanı <i>E. Akova</i>	Devlet Bakanı <i>Dr. L. Doğan</i>	Devlet Bakanı <i>S. Yıldız</i>
Devlet Bakanı <i>A. R. Septioğlu</i>	Devlet Bakanı <i>M. Kılıç</i>	Devlet Bakanı <i>A. Şener</i>	Adalet Bakanı <i>M. Can</i>
Milli Savunma Bakanı <i>H. E. Işık</i>	İçişleri Bakanı <i>İ. Özyayınlı</i>	Dışişleri Bakanı <i>Prof. G. Ökçün</i>	Maliye Bakanı <i>Z. Müezzinoğlu</i>
Milli Eğitim Bakanı <i>N. Uğur</i>	Bayındırlık Bakanı <i>Ş. Elçi</i>	Ticaret Bakanı <i>T. Köprülüler</i>	Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı <i>Dr. M. Tan</i>
Gümrük ve Tekel Bakanı <i>T. Mataracı</i>	Ulaştırma Bakanı <i>G. Öngüt</i>	Gıda - Ta. ve Hay. Bakanı <i>M. Yüceler</i>	Çalışma Bakanı <i>A. B. Ersoy</i>
Sanayi ve Teknoloji Bakanı <i>O. Alp</i>	İşletmeler Bakanı <i>Prof. Dr. K. Bulutoğlu</i>	En. ve Tabii Kay. Bakanı <i>Doç. Dr. D. Baykal</i>	Turizm ve Tan. Bakanı <i>A. Coşkun</i>
İmar ve İskân Bakanı <i>A. Karaaslan</i>	Köy İş. ve Koop. Bakanı <i>A. Topuz</i>	Orman Bakanı <i>V. İlhan</i>	Gençlik ve Spor Bakanı <i>Y. Çakmur</i>
Sosyal Güvenlik Bakanı <i>H. İşgüzar</i>	Kültür Bakanı <i>Doç. Dr. A. T. Kışlalı</i>	Yerel Yönetim Bakanı <i>M. Özdemir</i>	

(Milli Eğitim Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Milli Savunma Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

